

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

« ПОЛІТОЛОГІЯ »

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань 18 «*Виробництво та технології*»

Код та найменування спеціальності 185 «*Нафтогазова інженерія та технології*»

Освітньо-професійна програма «*Нафтогазова інженерія та технології*»

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності

« » 2025 р. протокол №

Реєстраційний номер в Навчальному відділі

---

1. Загальна інформація

Кафедра: [Філософії і права](#)
Викладач: Черкаський Андрій Володимирович, доцент кафедри філософії і права, кандидат історичних наук

Профайл

Контакти:
 sfrkafedra@gmail.com
 048-712-40-61

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 1 семестрі

Кількість: кредитів – 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	18	12
заочна			
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна

Розклад занять

2.Анотація освітнього компоненту

В теперішніх умовах становлення громадянського суспільства та правової держави, особливо після прийняття Конституції України, надзвичайно важливого значення набуває формування у громадян, насамперед у молоді, високої політичної культури.

Вивчення політології надасть можливість майбутнім фахівцям у галузі економіки оволодіти політичними знаннями. Ці знання мають велике значення для соціально-політичної зрілості молоді, оскільки допоможуть об'єктивно розібратися у системі політичних відносин у сучасному світі, обрати громадянську зрілу позицію відносно радикальних змін у нашому суспільстві. Політологія необхідна і для професійного становлення у галузі економіки, адже політика й політичні відносини є складовою системи економічних відносин, істотно на них впливають.

3.Мета освітнього компоненту

Мета дисципліни – є ознайомлення студентів з основами сучасної політичної науки та закріплення знань про політичні інститути, процеси та явища.

Завдання – засвоєння студентами знань з історії політичної думки та теорії політичної науки; вироблення у студентів навичок виокремлювати теоретичні і прикладні аспекти політологічного знання, раціонального та ірраціонального в політиці; отримання знань та уявлень про природу сучасних політичних процесів, сутність і різновиди політичних систем та режимів; набуття досвіду критичного оцінювання різноманітних теоретичних підходів та шкіл, що існують в політології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- об'єкт, предмет і метод політичної науки, чітко оперувати і володіти її понятійно-категоріальним апаратом;
- сутність політичного життя, політичних відносин і процесів, про суб'єкт і об'єкт політики; знати права людини і громадянина, суть і значення політичних систем і режимів у житті держави та суспільства;
- геополітичну обстановку та основні процеси міжнародного політичного життя, місце, роль і статус України в сучасному політичному світі;

вміти:

- визначати теоретичні, духовні, прикладні та інструментальні компоненти політичного знання, їх роль і функції в підготовці політичних рішень, у забезпеченні особистого внеску до суспільно-політичного життя;
- орієнтуватися в основних світових та вітчизняних політичних школах, концепціях і напрямках;
- володіти навичками політичної культури, вміти застосувати політичні знання в своїй професійній та громадській діяльності.

4.Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Політологія» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 185 «Нафтогазова інженерія та технології»](#) та [освітньо-професійній програмі «Нафтогазова інженерія та технології»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у професійній діяльності, пов'язаній з нафтогазовою галуззю.

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК4. Здатність використовувати емоційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність реалізовувати свої права як члена суспільства; усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Знати і розуміти поняття, закономірності та особливості розвитку громадянського суспільства, прав і свобод людини і громадянина в Україні, а також етичні та правові засади професійної діяльності.

5.Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. «Теоретико-методологічні засади політології. Теорія політики»			
1	.Політологія як наука і навчальна дисципліна.	2	
2	Історія світової політичної думки і становлення сучасної політології.	2	
3	Політика. Політична влада та держава.	2	
4	Політичний режим. Політика і особа.	2	
5	Демократія як політичний режим.	2	
	Разом за модулем 1	10	
Змістовний модуль 2. «Політичні інститути та процеси»			
1	Держава як головний політичний інститут суспільства	2	
2	Політичні еліти та політичне лідерство.	2	
3	Політичні партії та групи інтересів в політиці.	2	
4	Світова політика та глобальні проблеми сучасності.	2	
	Разом за модулем 2	8	
	Разом за ОК:	18	

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Політологія як наука і навчальна дисципліна.	2	
2	Історія світової політичної думки і становлення сучасної політології.	2	
3	Політика. Політична влада та держава.	2	
4	Політичний режим. Політика і особа.	2	
5	Демократія як політичний режим.	2	
6	Держава як головний політичний інститут суспільства	2	
Всього за ОК:		12	

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання матеріалу за теоретичними питаннями ОК	25	
2	Написання реферату з теоретичних питань ОК	20	
3	Розв'язання тестів	15	
Всього за ОК:		60	

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компонента (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- вивчення і захист окремих тем практичних робіт;
- усне опитування;
- тощо.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. «Теоретико-методологічні засади політології. Теорія політики»		
Лекційний курс*	5	
Практичні роботи*	6	
Самостійна робота*	14	
Тестування*	25	
Всього за змістовний модуль 1	50	
Змістовний модуль 2. «Політичні інститути та процеси»		
Лекційний курс*	5	
Практичні роботи*	6	
Самостійна робота (у вигляді індивідуальних завдань)*	14	
Тестування*	25	
Всього за змістовний модуль 2	50	
Всього	100	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Контрольні заходи під час лекційного курсу (в межах одного змістовного модулю)**

Бали		Критерії оцінювання	Оцінка
денна	заочна		
4,5-5		<i>Демонструються глибокі знання, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру</i>	<i>відмінно</i>
4,0-4,4		<i>Демонструються децю обмежені знання навчального матеріалу, допускаються окремі несуттєві помилки й неточності</i>	<i>дуже добре</i>
3,5-3,9		<i>Демонструються засвоєння навчального матеріалу, але при відповідях виявляються неточності, незначні Помилки</i>	<i>добре</i>
2,1-3,4		<i>Демонструються неповні відповіді, допущені неточності, помилки, не виявляється самостійності суджень</i>	<i>достатньо</i>
0		<i>Не приймає участі в обговоренні лекційного матеріалу</i>	<i>незадовільно</i>

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

1,5-2 балів	<i>На практичному занятті надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
1,2-1,4 балів	<i>На практичному занятті при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
1,1-1,3 балів	<i>На практичному занятті відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
1,0-1,2 балів	<i>На практичному занятті відповіді неповні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-0,9	<i>На практичному занятті дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

Тестування:

21-25	<i>90 – 100 % правильних відповідей</i>	відмінно
16-20	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	дуже добре
10-15	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	добре
6-9	<i>35 – 59% правильних відповідей</i>	достатньо
0-5	<i>0– 35% правильних відповідей</i>	незадовільно

Самостійна робота:

Бали			Критерії оцінювання	Оцінка
денна		заочна		
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ1, ЗМ2		
12,0-14,0	12,0-14,0		<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	відмінно
10,0-11,0	10,0-11,0		<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, але при відповіді допущені неточності</i>	дуже добре
6,0-9,0	6,0-9,0		<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	добре
4,0-5,0	4,0-5,0		<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені грубі помилки</i>	достатньо
0-3,0	0-3,0		<i>Самостійна робота не відпрацьована, дані незадовільні відповіді</i>	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (робота в малих групах, кейс-метод, мозковий штурм, проєктний метод).

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними даними, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування).

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Міжнародна політологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. С. Бульбенюк, В. А. Гапоненко, Н. М. Довганик та ін. ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. — Київ : КНЕУ, 2022. — 290 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2292486>

2. Політологія [Текст] : навч. посіб. / О. С. Білоусов, В. О. Бабіна, І. Б. Кривдіна та ін. ; Одес. нац. політехн. ун-т. — 2-ге вид. — Київ : Каравела, 2022. — 168 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2233194>

3. Черкаський, Андрій Володимирович.

Методичні вказівки для семінарських занять з дисципліни "Політологія" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 281 "Публічне управління та адміністрування" / А. В. Черкаський ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2020. — 25 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739338>

4. Черкаський, Андрій Володимирович.

Методичні вказівки до самостійної роботи з дисциплін "Політологія" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 281 "Публічне управління та адміністрування" / А. В. Черкаський ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2020. — 25 с

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1739302>

5. Черняк, Галина Анатоліївна.

Політологія : конспект лекцій [Електронний ресурс] : для студентів ден. та заоч. форм навчання спец. 185 "Нафтогазова інженерія та технології" / Г. А. Черняк ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. філософії і права. — Одеса : ОНТУ, 2024. — 42 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2221193>

Додаткові:

1. Міжнародна політологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. С. Бульбенюк, В. А. Гапоненко, Н. М. Довганик та ін. ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. — Київ : КНЕУ, 2022. — 290 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2292486>

2. Geert, Bouckaert

European perspectives for public administration : the way forward [Електронний ресурс] = Європейські перспективи державного управління: шлях уперед / Bouckaert Geert, Jann Werner. — Leuven : Leuven University Press, 2020. — 465 p.

Мова: Англійська Шифр: 35 Авторський знак: G32

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2899641>

3. Заушнікова, Марина Юріївна.

Бізнес-переговори та посередництво: психологічний аспект [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М.

Ю. Заушнікова, Р. А. Калениченко, А. С. Коханець ; Держ. податк. ун-т. — Ірпінь, 2024. — 196 с
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2250480>

4. Міжнародна політологія [Електронний ресурс] : навч. посіб. / С. С. Бульбенюк, В. А. Гапоненко, Н. М. Довганик та ін. ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. — Київ : КНЕУ, 2022. — 290 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ.2292486>

5. Суліма, Євген Миколайович.

Глобалістика [Текст] : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. — Київ : Вища шк., 2010. — 544 с.
<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.89582>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та вимог [роботодавців](#)

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Андрій ЧЕРКАСЬКИЙ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Філософії і права
Протокол від «28» серпня 2024 р. №14

В.о.Завідувача кафедри

/ПІДПИСАНО/

Тетяна БОТІКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

/ПІДПИСАНО/

Михайло КОЛОГРИВОВ